

**Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională
Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică
Brăila**

**Sondajul opțiunilor școlare ale elevilor de
clasa a XII-a
An școlar 2014 – 2015**

Ian 2015

La sondajul privind opțiunile școlare ale elevilor claselor a XII-a a răspuns un număr de **1987 elevi** . Sondajul a fost realizat în ianuarie 2015. Scopul studiului a fost identificarea opțiunilor școlare și profesionale ale viitorilor absolvenți de liceu.

Instrumentul utilizat: un chestionar cu itemi care au cuprins întrebări legate de motivația de a continua studiile sau de a se angaja, întrebări cu alegeri duble, cu o singură alegere, închise, semideschise.

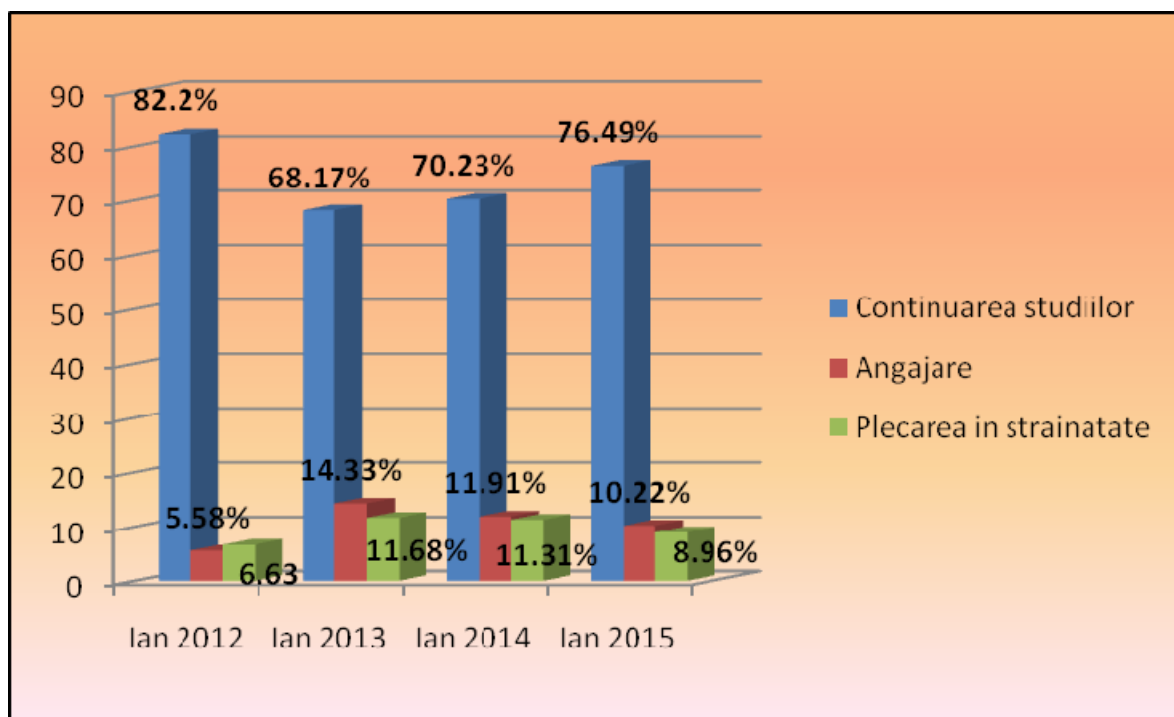
Prelucrarea datelor și analiza rezultatelor

După terminarea clasei a XII-a, majoritatea elevilor intenționează să-și continue studiile, optând pentru studii universitare de lungă sau scurtă durată, în instituții de stat sau private. Cei mai mulți dintre elevi (1248) optează pentru studii universitare la o instituție de stat, dar nu sunt de neglijat nici cei care optează pentru angajare în sectorul privat sau de stat sau cei care doresc să plece în străinătate. Aceste date pot fi analizate în tabelul de mai jos.

Variante de răspuns	Nr. Respon denți	Total	Procente
Studii universitare de lungă durată (stat)	1248	1326	76.49%
Studii universitare de lungă durată (privat)	78		
Studii de scurtă durată (stat)	158	194	
Studii de scurtă durată (privat)	36		
Angajare în Brăila (stat)	25	116	10.22%
Angajare în Brăila (privat)	91		
Angajare în țară (stat)	25	87	
Angajare în țară (privat)	62		
Plecure în străinătate	178	178	8.96%
Continuarea studiilor și angajare	86	86	4.33%
TOTAL	1987	1987	100%

Tabel nr. 1 – Tabel referitor la intenția elevilor după terminarea clasei a XIIa

Comparând opțiunile elevilor pe ultimii doi ani (Grafic nr. 1) se observă o ușoară creștere a numărului celor care intenționează să-și continue studiile. De asemenea, se menține și tendința de scădere a numărului elevilor ce doresc să se angajeze sau să plece în străinătate. Această creștere a intenției elevilor de clasa a XII- a de a-și continua studiile, poate fi interpretată și ca o conștientizare a importanței studiilor academice în alegerea viitoarei profesii. Privind dintr-o altă perspectivă, am putea considera că această creștere a numărului elevilor care aleg să își continue studiile poate fi și o consecință a numărului foarte scăzut al locurilor de muncă vacante la nivelul județului Brăila, precum și a cererii din ce în ce mai scăzute de locuri de muncă în afara țării.

Grafic nr. 1 – Grafic comparativ referitor la intenția elevilor după finalizarea clasei a XIIa

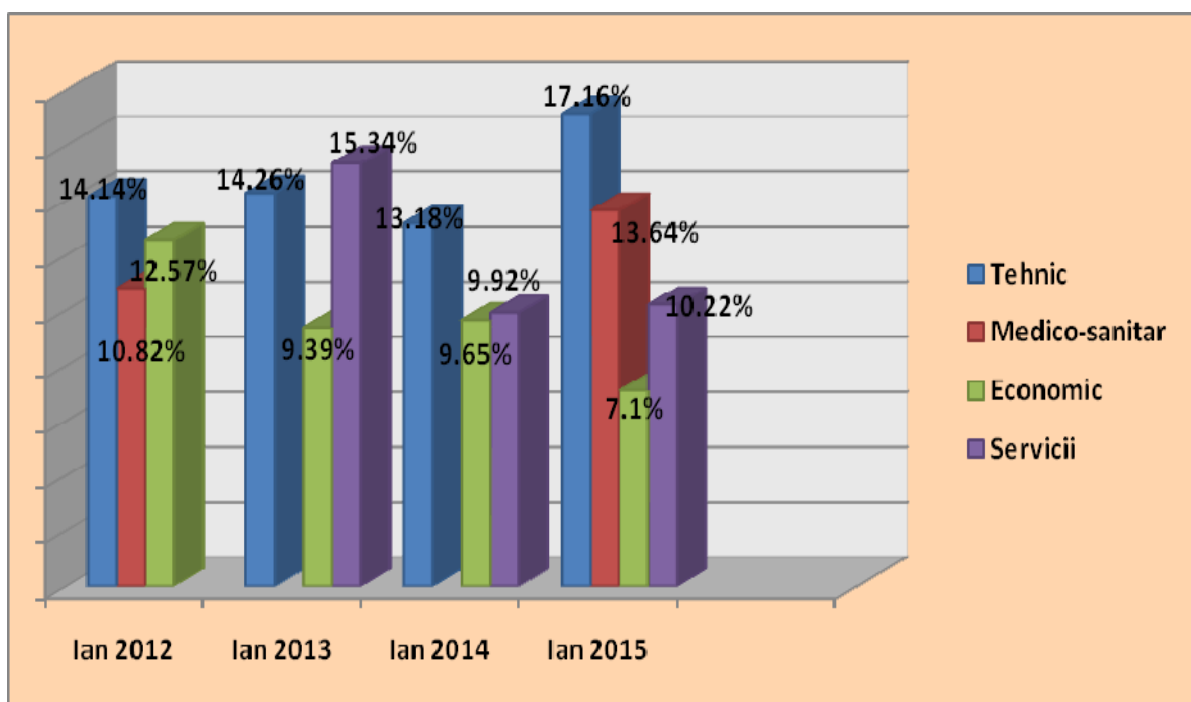
Domeniile unde cei 1502 de elevi ar dori să profeseze în viitor sunt următoarele:

Variante de răspuns	Nr. respondenți	Procente%
Tehnic	341	17.16%
Servicii (comerț, frizerie, coafură, vânzător, etc.)	203	10.22%
Poliție	153	7.70%
Medical (medic)	152	7.65%
Economic	141	7.10%
Asistent medical	119	5.99%
Nu răspund	115	5.79%
Social (jurnalist, asistent social)	114	5.74%
Drept	109	5.49%
Școlar (profesor, educator, învățător)	96	4.83%
Farmacie	92	4.63%
Armata	76	3.82%
Auto (studii medii)	72	3.62%
Artistic	62	3.12%
Construcții (zidar, faianțar)	49	2.47%
Asistent de farmacie	39	1.96%
Educație fizică și sport	35	1.76%
Social (studii medii- asistent maternal)	14	0.70%
Teologic	5	0.25%
TOTAL	1987	100%

Tabel nr. 2 – Tabel referitor la domeniile în care elevii ar dori să profeseze

Opțiunile elevilor privind principalele domenii de interes în care și-ar dori să profeseze au înregistrat variații semnificative pe o perioadă de patru ani. Așa cum se poate observa în graficul nr. 2, domeniul *tehnic* și *medico-sanitar* au înregistrat o ușoară creștere în

2015. Astfel, domeniul *tehnic* a înregistrat o creștere în opțiunile elevilor de aproape 4 procente comparativ cu anul 2014, iar domeniul *medico-sanitar* o creștere cu aproape 3 procente față de anul 2012. Domeniul *economic* scade în preferințele elevilor de clasa a XII-a, de la 12.57%, procent înregistrat în anul 2012, la 7.1% în anul 2015. De remarcat este faptul că această scădere este progresivă, de la an la an. După ce a scăzut în alegerile elevilor între anii 2013 (15.34%) și 2014 (9.92%), domeniul *serviciilor* înregistrează o creștere ușoară în anul 2015 (10.22%).

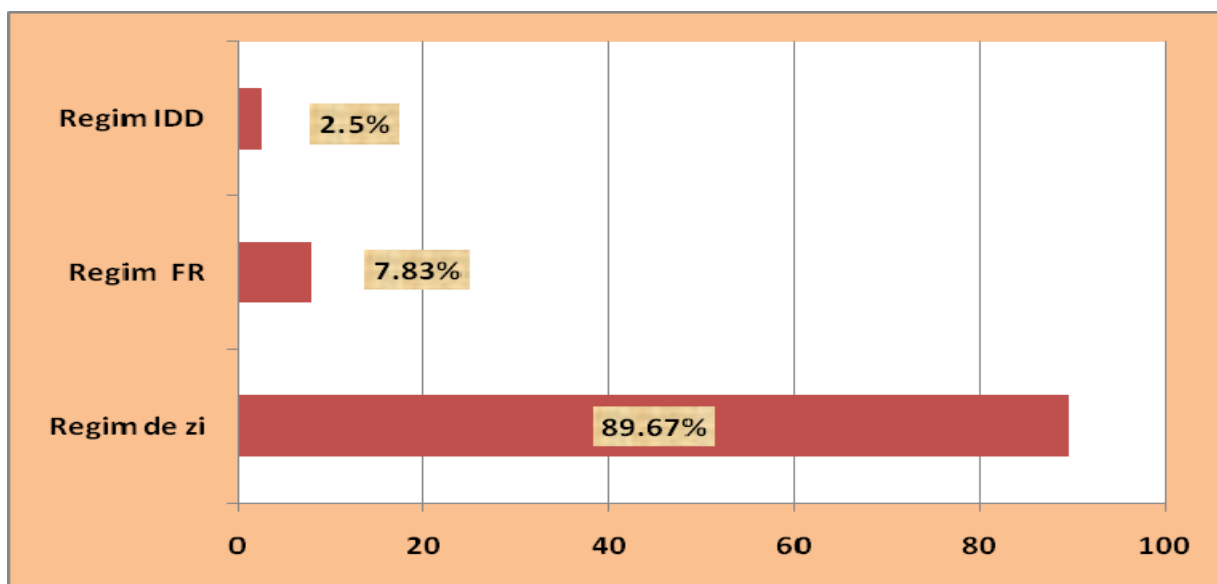
Grafic nr. 2 – Grafic comparativ referitor la domeniile în care elevii ar dori să profeseze

Un procent de 5.78% dintre subiecți nu dau niciun răspuns în ceea ce privește domeniul în care doresc să profeseze. Explicația poate fi aceea că tinerii nu și-au formulat obiective pe termen lung și le este greu să facă previziuni referitoare la viitorul lor profesional.

Cei 1520 de respondenți care optează pentru continuarea studiilor se distribuie după cum urmează:

Variante de răspuns	Nr. respondenți
regim de zi	1363
frecvență redusă	119
IDD (învățământ deschis la distanță)	38
TOTAL	1520

Tabel nr. 3 – Tabel referitor la forma de școlarizare preferată

Grafic nr. 3 – Grafic referitor la forma de școlarizare preferată

Domeniile pentru care elevii aleg să se specializeze după absolvirea clasei a XII-a sunt următoarele:

Variante de răspuns	Nr. Respondenți	Procente
Tehnic	335	22.03%
Medico-sanitar	177	11.64%
Poliție	145	9.53%
Economic	137	9.01%
Social (jurnalist, asistent social)	121	7.96%
Drept	106	6.97%
Farmacie	103	6.77%
Școlar (profesor, educator, învățător)	85	5.59%
Armata	62	4.07%
Artistic	57	3.75%
Servicii (comerț, frizerie, coafură, vânzător etc.)	56	3.68%
Educație fizică și sport	55	3.61%
Nu răspund	45	2.96%
Altele (translator)	20	1.31%
Construcții	11	0.76%
Teologic	5	0.36%
TOTAL	1520	100%

Tabel nr. 4 – Tabel referitor la domeniile în care elevii ar dori să profeseze

Se poate observa o relație direct proporțională între ierarhizarea domeniilor profesionale și a celor educaționale. Elevii în funcție de domeniul în care doresc să profeseze au optat pentru facultățile și specializările corespunzătoare. Aceste rezultate denotă faptul ca elevii sunt corect informați cu privire la etapele necesare dezvoltării carierei profesionale.

Așa cum reiese din răspunsurile date la chestionare, motivele care stau la baza alegerii studiilor sunt de natură intrinsecă, cum ar fi aptitudinile și interesele personale. Motivația financiară ocupă locul al doilea în ceea ce privește alegerea facultății și specializării dorite.

În tabelul următor sunt prezentate în detaliu, categoriile de motive:

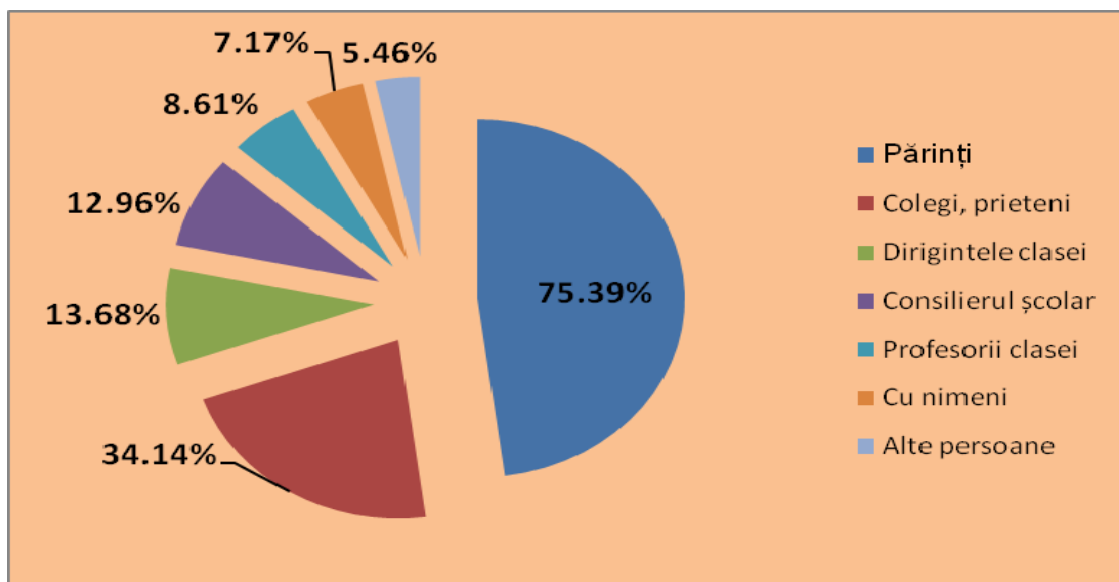
Variante de răspuns	Nr. Respondenți
aptitudinile și interesele personale	919
perspectiva financiară (o profesie care să permită câștiguri mari)	648
rezultatele/performanțele școlare	246
câștigarea unui alt statut (statutul de student)	156
sfaturile primite	113
dorința de a pleca de acasă	85
prestigiul (renumele) unității de învățământ	70
apropierea școlii de casă	51
tradiția familiei	40

Tabel nr. 5 – Tabel referitor la categoriile de motive privind continuarea studiilor

Persoanele cu care tinerii s-au consultat referitor la alegerea profesiei și a traseului educațional sunt:

Variante de răspuns	Nr. Respondenți
părinții	1146
colegii, prietenii	519
dirigintele	208
un consilier școlar	197
profesorii clasei	131
cu nimeni	109
alte persoane	83

Tabel nr. 6 – Tabel referitor la persoanele cu care elevii s-au consultat în alegerea profesiei

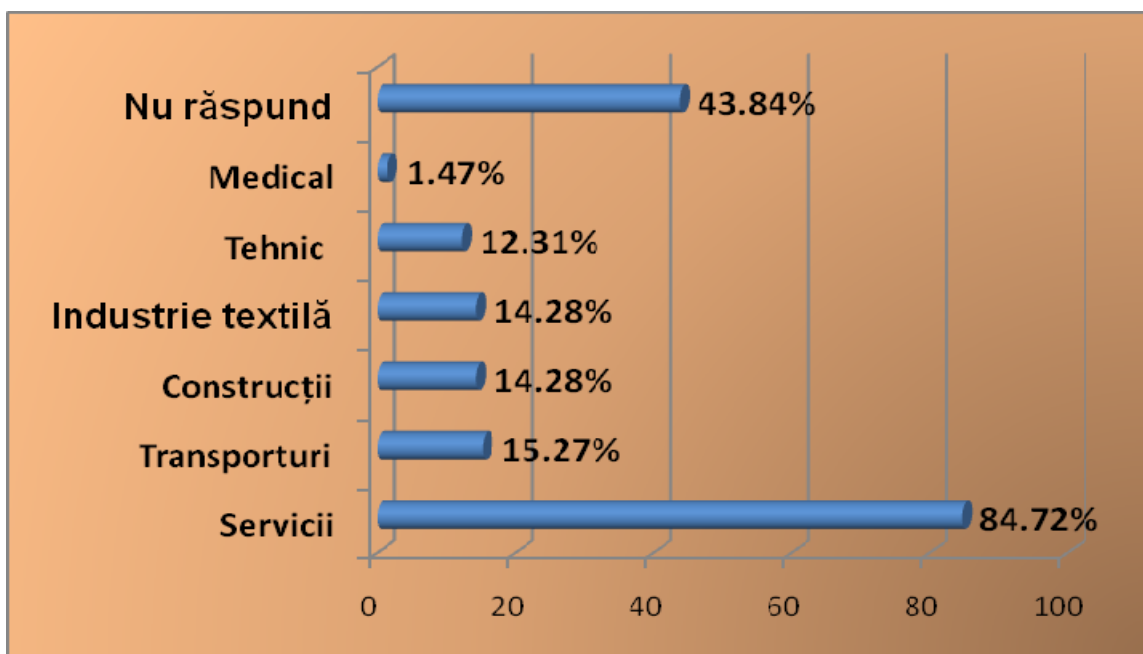

Grafic nr. 4 – Grafic referitor la persoanele cu care elevii s-au consultat în alegerea profesiei

Domeniile în care există un număr mare de locuri de muncă vacante la nivelul județului Brăila, cunoscute de către cei 179 subiecți care au ales ca variantă angajarea după terminarea liceului sunt:

Locuri de muncă Brăila	Nr. răspunsuri
Servicii	172
Transporturi	31
Construcții	29
Industrie textilă	29
Tehnic	25
Medical	3
Nu răspund	89

Tabel nr. 7 – Tabel referitor la opiniile elevilor privind locurile de muncă existente în Brăila

Grafic nr. 5 – Grafic referitor la opiniile elevilor privind locurile de muncă existente în Brăila

Referitor la **motivele pentru care tinerii doresc să se angajeze imediat după terminarea liceului**, 98.52% dintre ei aduc ca principal argument *lipsa banilor* (doresc să fie independenți financiar, deoarece situația materială a familiei este precară).

Din totalul subiecților chestionați, **8.96% își exprimă dorința ca imediat după terminarea liceului să plece în străinătate.**

Motivele pentru care aceștia au ales să plece din țară sunt:

1. **Angajare** – 46.06%;
2. **Câștigul financiar** - 23.59%;
3. 14.04% **doresc să studieze în străinătate;**
4. 12.35% dintre elevi aleg destinația respectivă întrucât **au rude** care lucrează deja acolo și care le-ar putea oferi sprijin (financiar, moral, afectiv).

Perioada pentru care elevii își propun să rămână în străinătate este în general de peste 2 ani (47.75%) sau 1-2 ani (23.59%). Intenția de a nu se mai întoarce în România aparține unui procent de 22.47% dintre respondenți.

Au existat și elevi (4.33%) care au optat pentru varianta de a-și continua studiile și a se angaja în același timp pentru a se întreține singuri.

Concluzii:

- Dintre elevii chestionați, doar 76.49% optează pentru continuarea studiilor în 2015, comparativ cu 83.76% dintre elevi, în 2012. Este de apreciat dorința majorității elevilor de prelungire a duratei formării inițiale, însă, având în vedere numărul foarte mare de tineri care preferă studiul universitar, credem că o parte dintre aceștia nu au realizat o evaluare realistă a potențialului propriu, comparativ cu exigențele unei instituții de învățământ de nivel universitar.
- Domeniile preferate de cei mai mulți dintre viitorii absolvenți de liceu sunt *tehnic, economic, servicii, medico- sanitar, social, poliție, armata, drept*. Din discuțiile cu elevii, la baza unei asemenea opțiuni stau, cel mai adesea, expectații referitoare la câștigurile mari și posibilitățile de avansare profesională rapidă. Domeniile care întrunesc cele mai puține alegeri sunt: **construcții și teologic**.
- Motivele alegerii studiilor sunt preponderent intrinseci, aptitudinile și interesele personale reprezentând 60.46%, urmate de cele extrinseci în care perspectiva financiară (o profesie care să permită câștiguri mari) reprezintă un procent de 42.63%
- Dintre categoriile de persoane cu care se pot sfătui cu privire la cariera profesională, părinții ocupă primul loc, familia având rolul decisiv în influențarea alegerilor de viitor ale tinerilor. Această situație poate fi explicată și prin faptul că neavând încă independența financiară, ei depind de resursele și susținerea familiei. Și opțiunile celor care aleg să se angajeze sau să plece în străinătate sunt justificate, în principal, tot de situația materială a familiei.

- Am observat că tinerii dețin informații cu privire la piața locală a forței de muncă. De asemenea, majoritatea subiecților chestionați nu fac diferența între universitate și facultate.

La realizarea studiului opțiunilor școlare au participat profesorii diriginți din unitățile de învățământ brăilene și profesorii consilieri școlari: Aichel Alberto, Cazan Manuela, Datcu Rodica, David Daniela, Dogaru Anca, Drâmbei Rita, Filip Gabriela, Gurei Doina, Goliță Andreea, Măciucă Violeta, Mihalea Steluța, Morogan Elena, Nazare Cristina, Oancea Marilena, Pencu Anamaria, Plugaru Florentina, Popa Rodica, Surdu Raluca, Stoica Nicoleta, Varga Vasilica, Vasile Adrian, Zaharia Georgeta.

Centralizarea datelor la nivel județean a fost realizată de profesorii consilieri școlari: David Daniela, Gheorghiu Paula, Filip Gabriela, Pleșca Mihaiela, iar interpretarea finală a studiului a fost realizată de prof. consilieri Vasile Adrian și Nazare Cristina, **coordonăți de prof. Rodica Manuela Datcu - coordonator C.J.A.P Brăila și prof. Marian Cloșcă - director CJRAE Brăila.**

**Director CJRAE Brăila,
prof. Marian Cloșcă**

**Coordonator CJAP Brăila,
prof. Rodica Manuela Datcu**